

HRP: Haute Randonnée Pyrénéenne

HRP: het achthonderd kilometer lange-afstandspad over de kammen en toppen van de Pyreneeën, met vertrek in Hendaye-Plage (Atlantische oceaan) en aankomst in Banyuls-sur-Mer (Middellandse zee). Je ontmoet er weinig wandelaars, af en toe kruist het pad de GR 10 (Frankrijk) of de GR 11 (Spanje), daar kom je meer mensen tegen. In tegenstelling tot de GR-paden is de HRP niet aangegeven met rood/witte stippen of andere merktekens, af en toe vind je een steenman. Je bent aangewezen op een gids en kaart en kompas. Afhankelijk van de gids die je gebruikt duurt de tocht 41 tot 45 dagen. Het vertrek van de Atlantische kust naar het massief van de Pic d'Anie en Gavarnie loopt op de grens Frankrijk – Spanje. Daarna stap je een tiental dagen in Spanje, van de vallei d'Aran naar Andorra, vervolgens door de oostelijke Franse Pyreneeën, naar het eindpunt, de Middellandse zee.

In 1968 ondernam Georges Véron, een bioloog uit de streek en gepassioneerd door de Pyreneeën, de volledige doorsteek. De Vogezenaar Jérôme Bonneaux, op weg met het boek van Véron, ontmoet deze bij toeval in 1999. Véron vraagt Bonneaux het hele traject opnieuw af te leggen met als resultaat de publicatie in 2007 van een herwerkte, geüpdatete versie. Wij gebruikten het boek van Georges Véron en Jérôme Bonneaux.

PITTIGE START

Juli 2013 stapten we twee weken, we vlogen naar Lourdes en wilden de bus naar Caunteret nemen, vandaar uit zouden we op de HRP komen in de buurt van de refuge Wallon, etappe 13. De week ervoor had het zwaar geregend met steenlawines en aardverschuivingen tot gevolg, verschillende wegen waren onderbroken, zo ook deze naar Caunteret. Alternatief, de bus naar Gavarnie en beginnen bij etappe 16. In Gavarnie deden we onze laatste inkopen, zodat we vijf à zes dagen autonoom konden boven blijven. Voor we richting refuge des Espuguettes stapten, nog even picknicken aan een riviertje. In de refuge een koffie en dan weer op pad, ik wou geld nemen en vond mijn geldbeugel niet. Wellicht in het hoge gras gevallen toen ik de zonnecrème heb boven gehaald. Ik holde naar beneden en vroeg passanten of ze soms een geldbeugel hadden gezien, ik ben tot aan het gras aan de rivier moeten lopen en oef, gelukkig lag hij daar, er zat vrij veel geld in, begin van de vakantie en niet zeker of je onderweg in de bergen met bankkaart kon betalen. De eerste dag tweemaal zevenhonderd hoogtemeters kon wel tellen. Het begon ook nog te onweren, dus bleven we in de hut, de hele nacht regen, donder en bliksem met sneeuw boven de 2200 meter.

Het was een moeilijke start maar verder hebben we geen noemenswaardige problemen gehad. We verlaten de specifieke Cirque de Gavarnie en bereiken de minder gekende Cirque d'Estaubé, we lopen tussen marmotten, irissen en orchideeën met zicht op de Monte Perdido. De refuge de Barroude vinden we in de mist en de sneeuw, ook hier barst een onweer los, dit zal enkele uren aanhouden. 's Nachts klaart het op en genieten we van een ongelooflijke sterrenhemel. De HRP is een heuse hooggebergtetocht, makkelijke dagen wisselen elkaar af met intensieve, zware dagen, de verscheidenheid aan landschappen is indrukwekkend. Voor sommige passages heb je stabiel weer nodig, bij regen of mist worden bepaalde passen en kammen afgeraden en worden er alternatieven geboden. Zo zijn we het tweede jaar terug aan etappe 20, in de buurt van refuge Portillon, gestart om de kam en col de Mulleres te kunnen oversteken. Het hoogste massief van de Pyreneeën en één van de mooiste etappes.

Ook nu moesten we een dag wachten om de pic en col de Mulleres te kunnen traverseren, we kampeerden op een grasveld in de buurt van de refuge de la Renclusa. Het begon te regenen en al vlug werden we omringd door koeien die naar beneden komen wanneer er onweer op komst is. Er kwam nog een tent bij van Jean-Marie, een Bretoen. Toen we 's morgens aanzetten en op de instijg aan de rotsen kwamen begon het te gieten, het was spekglad en te moeilijk om de juiste weg te vinden. We keerden op onze stappen terug en zijn naar de hut gegaan. Verschillende touwgroepen die de Aneto wilden beklimmen, kwamen ook terug. Hagel, wind en regen verhinderden een toppoging.

EEN TOPPOGING

De volgende ochtend stralende zon, de top van de Mulleres is makkelijk te bereiken maar de afdaling van de col is steil en lag vol sneeuw, daar hebben we een stukje gezekeerd. 's Avonds hebben we de binnentent opgezet in een oud gebouw van een waterturbine aan Hopital de Vielha. Jean-Marie was nog mee maar zou de volgende dag afhaken. Hij had een ontstoken beenwond, opgelopen door een vallende steen van enkele dagen ervoor, ook zijn zware canvas rugzak en tent zorgden ervoor dat hij terug ging liften. Zijn vrouw werkte in een bedrijf van gevriesdroogd voedsel, elke week liet hij een voedselpakket opsturen naar de plaatselijke post. Dat was niet zo interessant, wanneer hij vrijdagmiddag toekwam moest hij tot maandagochtend wachten. Wij kregen de resterende pakketten zodat we weer enkele dagen konden boven blijven.

Langs de Spaanse kant passeer je de Aigues-Tortes, de Pic d'Aneto, de Possets met de Maladeta, het massief van de Encantats met de vele meren en de waterscheidingslijn Atlantische Oceaan/Middellandse. Deze etappes behorende zeker tot de mooiste van de hele doorsteek.

MOEILIKHEDEN

Het vinden van de weg is niet altijd duidelijk, daarom concentratie, juist interpreteren van de topo en regelmatig kaart en kompas gebruiken. Kamperen is makkelijk, in principe mag je in natuurparken kamperen tussen zonsondergang en -opgang. In de Pyreneeën vind je nog veel oude, verlaten mijnen van lood, zilver, graniet en ijzer. Wanneer er onweder in de lucht hangt is het niet aangewezen om daar te kamperen, er zou nog veel ijzer in de grond zitten.

De Spaanse onbemande hutten zijn proper en comfortabel, wij troffen er vaak jonge Spanjaarden, studenten of werklozen, die er hun vakantie of weekend kwamen doorbrengen. Ook al zat er onweer in de lucht, we kampeerden liever een honderd meter eronder, zoals aan de abri Enric Pujol. Een rustige nacht hebben we niet gehad, regen, wind, hagel, donder, bliksem, uren hebben we de tent moeten vasthouden maar ze bleek perfect bestand tegen natuurgeweld.

Toen we beneden kwamen vonden we een doodgebliskemde koe, we waren niet de eersten die passeerden, gieren waren ons voor.

Wanneer we op asfalt komen en naar een dorp moeten om inkopen te doen, staan we onszelf toe te liften. Dit is altijd perfect gegaan, mensen zijn vertrouwd met stappers en weten dat er geen andere vervoersmogelijkheid is. Zo stonden we een keer in de buurt van Hopital de Vielha, waar blijkbaar weinig auto's passeren. Een auto stopte, man, vrouw, baby en bagage. De man liet zijn vrouw met bagage achter om ons eerst weg te brengen en daarna zijn vrouw terug op te halen.

MATERIAAL

De eerste Pyreneeën tocht was een goede leerschool. Gezien we reeds dertig jaar bergliefhebbers waren, hadden we niet de lichtste materialen mee. Het was koud en er lag nog heel veel sneeuw, warme kleding, piolet, stijgijsers en een kort touw zijn een must. Het terrein is prachtig, heel afwisseling, blokkenvelden, rotsrichels, steile bos-, sneeuw- of gruis hellingen, bloemenweiden ... maar heel belastend voor de knieën. Het jaar daarop hebben we geïnvesteerd in lichtgewicht materiaal zoals rugzak, slaapzak, matje, stijgijsers en piolet, onze basisuitrusting woog vier kilo minder. Het comfort werd verhoogd door een lichtere schoen en een waterfilter, zodat één liter water voldoende was, en we onderweg konden filteren.

Het tweede jaar stapten mijn zus en een vriend tien dagen mee. Zij hadden ieder een bivakzak/tent, gewicht samen meer dan een lichtgewicht tent. Geen goed idee voor de Pyreneeën, wanneer het regent of koud is kan je in de tent schuilen, koken en eten. Zij moesten buiten blijven om te koken, 's morgens thee te zetten en bij regen was hun slaapzak doorweekt, ook wanneer het 's nachts vroom werden ze wakker in een natte slaapzak.

MENSEN EN BEESTJES

Aan de ingang van de verschillende natuurparken wordt gewaarschuwd voor de "chien de protection" de honden die de kudde begeleiden. Er hangen richtlijnen hoe je deze moet benaderen. Wij hebben geen problemen gehad, bleven op afstand van de kudde en namen de stokken in de hand. Toen ik in 2015 thuis kwam las ik in Berg und steigen nr. 91, een artikel van Anita Obendrauf, het was haar droom de HRP te stappen van de Middellandse zee naar de Atlantische Oceaan. Na een week moesten ze opgeven. De eerste dagen werden ze aangevallen door een herdershond, die een gat in de rugzak had gebeten. En zij sliepen enkele nachten in onbemande hutten en hadden bedwantsen in de slaapzak. Ze vonden in de buurt geen droogkuis of wasserij die hun slaapzakken wou wassen.

Een van onze laatste nachten in de buurt van een onbemande hut werden we wakker door gemammel aan de tent, onze zak met eten lag altijd op mijn rugzak aan mijn voeten. We stonden op en zagen nog net een vos weglopen, hij had een gat in de tent gebeten en was er met onze proviand vandoor.

Toen we kampeerden aan de bron van de Garonne, kwam een vader en zoon naast ons staan. Ze deden de HRP in dertig dagen, hadden uitgerekend hoeveel uur ze dan dagelijks moesten overbruggen. Ze waren op loopschoenen, de vader had stokken, bij steile sneeuwpassages draaide hij de stokken uit elkaar zodat beiden twee helften hadden om, in geval van nood te remmen. Ze hielden zelfs een blog bij "Flyingaventure".

Bij de afdaling naar Banyuls ontmoeten we een man met een beenprothese, hij stapte de GR 10: GR10surunejambe.

In 2017 stapten we, met een gids van Jérôme Bonneaux, de traverser van Genève naar Nice, halfweg kampeerden we en kwamen we terug Jean-Marie, onze Bretoen van de HRP in 2015 tegen. Deze keer met lichtgewicht uitrusting, die hij had gekocht om in 2016 de HRP af te ronden. ▲

REISWIJZER

Vervoer

Je kan de HRP op verschillende plaatsen starten. Er zijn goede trein- en busverbindingen. Het eerste jaar vlogen we naar Lourdes en met de lokale bus naar het vertrekpunt. Via de GR 10 naar beneden en liften naar Tarascon, trein naar Brussel. Het tweede jaar hebben we de auto op een camping in Bagnères-de-Luchon gelaten en vanuit Banyuls-sur-mer met de trein terug naar de auto. Het derde jaar op een camping in St.Jean-Pied-de-Port en vanuit Gavarnie de bus naar Lourdes en trein naar onze auto.

Gids

« Haute Randonnée Pyrénéenne » van Georges Véron & Jerome Bonneaux – Rando Editions

De benodigde kaarten, worden bij elk hoofdstuk vermeld in het boek. "Pyrenee Haute

Foto pagina 20: Port de Gistain (etappe 17)

Foto pagina 22 links: bivak-tentje is geen optie in de Pyreneeën (etappe 21)

Foto pagina 22 rechts boven: Port de Goellicrestada (etappe 24)

Foto pagina 22 rechts onder: Port de Barroude (etappe 17)

Foto pagina 23 links: Port de Rius, scheiding waterlijn (etappe 23)

Foto pagina 23 rechts: ontmoeting met gieren (etappe 22)

